

Katedra geografie

Přírodovědecká fakulta | **Univerzita Palackého v Olomouci**

Sledování prašnosti v městském prostředí pomocí čítače prachových částic v Olomouci

Martin JUREK

Účelové mobilní měření

- čítač částic **GrayWolf Handheld 3016-IAQ**

- 6 kanálů: 0.3 μm
                          0.5 μm
                          1.0 μm
                          2.5 μm
                          5.0 μm
                          10.0 μm

- k tomu teplota a relativní vlhkost vzduchu

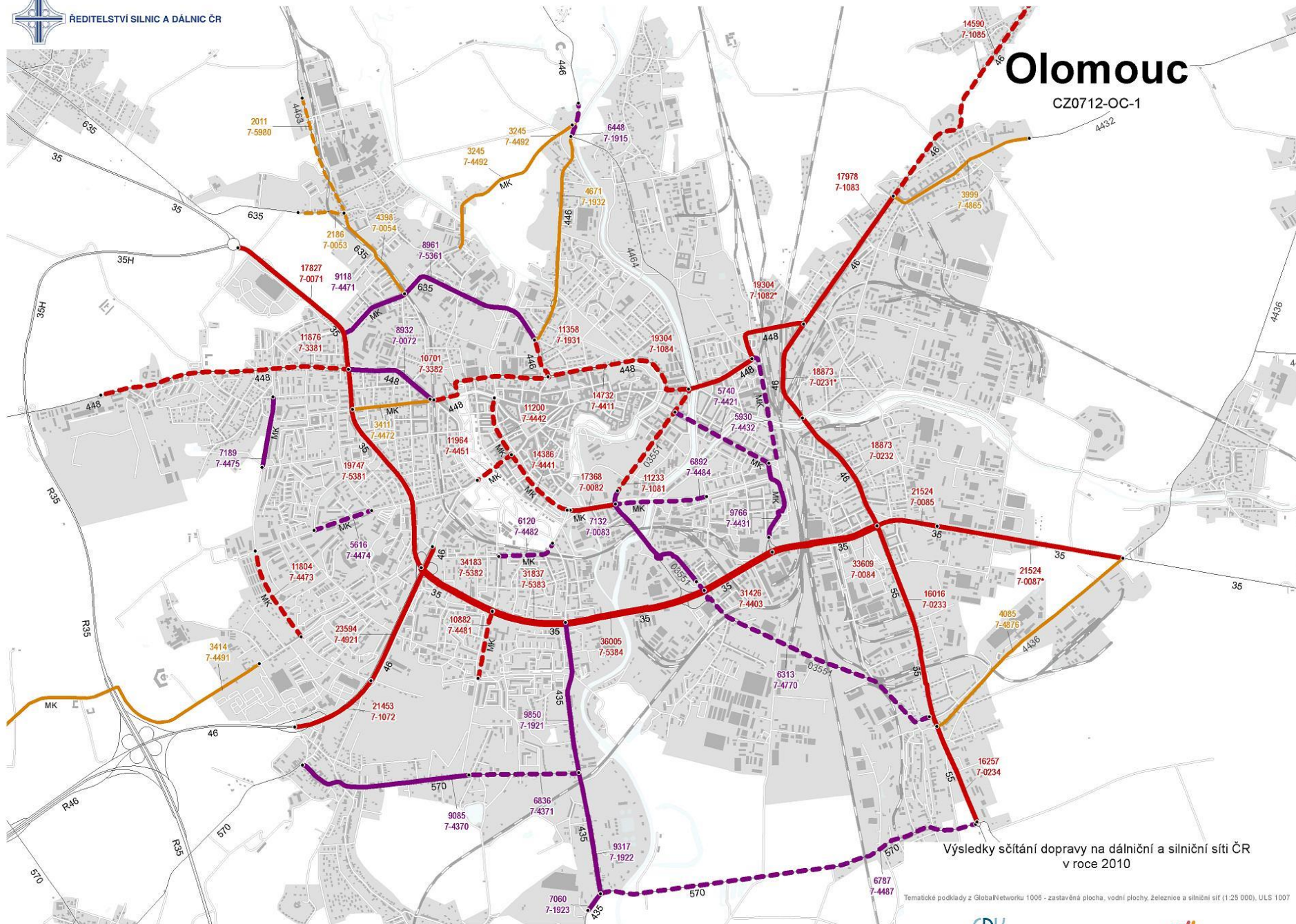
Lokalita: Velkomoravská ulice, Olomouc

- vnitřní průtah městem mezi širším centrem a jižními sídlišti
- vysoká intenzita dopravy (32-36 tis. vozů denně dle sčítání dopravy 2010)
- MmOI – stanice imisního monitoringu (Envitech) + automatizované sčítání intenzity dopravy
- v červenci 2015 rekonstrukce povrchu vozovky – dočasná uzavírka úseku

Olomouc

CZ0712-OC-1

Výsledky sčítání dopavy na dálniční a silniční síti ČR v roce 2010

Tematické podklady z Globálního Networku 1006 - zastavěná plocha, vodní plochy, železnice a silniční síť (1:25 000), ULS 1007

Postup měření

- zvoleno **6 stanovišť** pro návazné mobilní měření –
3 podél komunikace, 3 v příčném směru podél hráze řeky Moravy
- na každém stanovišti odebíráno 6 jednominutových vzorků (dle metodiky Tittarelli et al. 2008)
- na základě dat z automatizovaného sčítání intenzity dopravy byla pro měření zvolena hodina dopravní špičky **16:00–17:00 SELČ** a hodina nejnižší intenzity v závěru noci před nástupem ranní dopravy **4:00–5:00 SELČ**

Postup měření

- **poslední den uzavírky** po pokládce nového, tzv. tichého asfaltu (již bez stavební prašnosti, dokončená silnice před otevřením):
  - středa **22. 7. 2015** v čase **16:00–17:00 SELČ**
  - čtvrtek **23. 7. 2015** v čase **4:00–5:00 SELČ**
- následně měření **první den plného provozu** v dopravní špičce
  - čtvrtek **23. 7. 2015** v čase **16:00–17:00 SELČ**
- pro srovnání měření ve víkendovém provozu v září
  - sobota **19. 9. 2015** v čase **16:00–17:00 SELČ**

Podmínky v lokalitě během měření

Čas měření	t [°C]	Rh [%]	Rychlost větru [m/s]	Doprava [vozidla/h]	PM 10 [μg/m ³]	PM 2.5 [μg/m ³]
------------	-----------	-----------	-------------------------	------------------------	-------------------------------	--------------------------------

Uzavírka

22. 7. odpoledne	35,1	26,9	2,0	42	18,2	13,6
23. 7. nad ránem	21,4	66,1	0,7	9	28,2	21,2

Běžný provoz

23. 7. špička	27,3	58,8	2,4	2 409	34,2	25,5
19. 9. špička	22,1	45,1	1,8	1 978	13,7	2,5

Poznámky:

Teplota a vlhkost ze záznamu čidla na čítači částic.

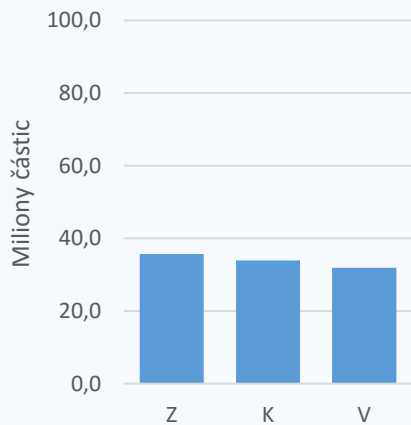
Rychlost větru podle stanice ČHMÚ Olomouc-Holice.

Intenzita dopravy a koncentrace PM podle dat monitoringu MmOl.

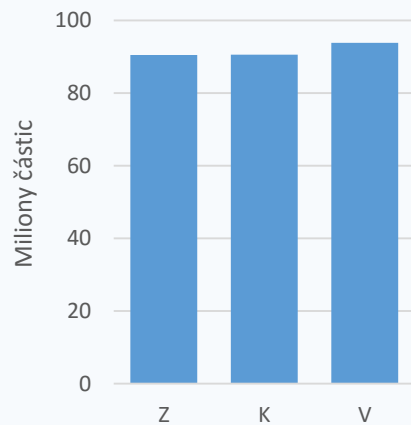

Počet částic v m³ – kanál 0,3 μm

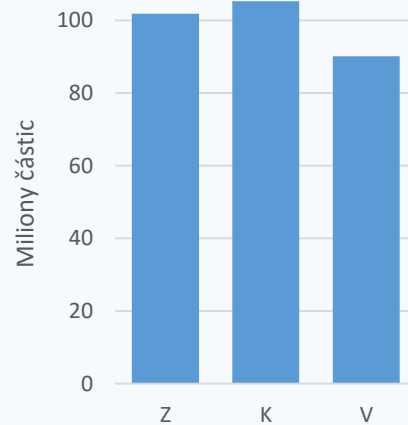
Uzavírka
čas odpolední špičky

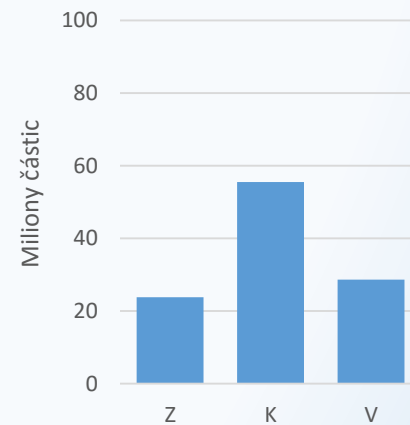
Uzavírka
závěr noci

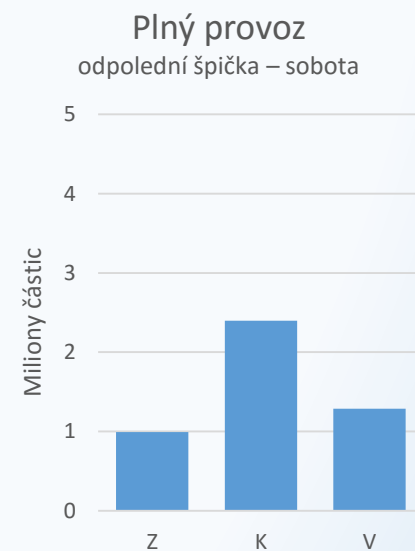
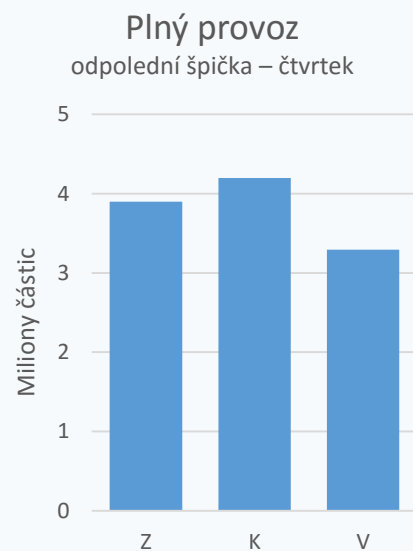
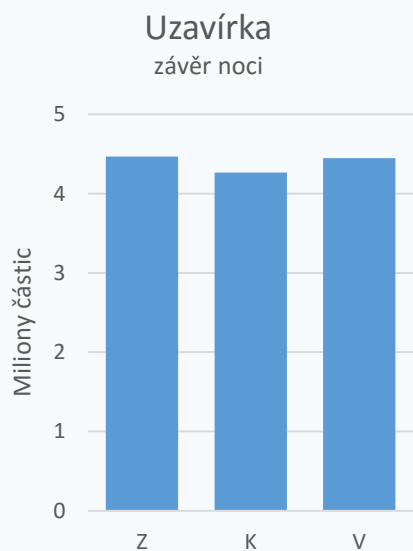
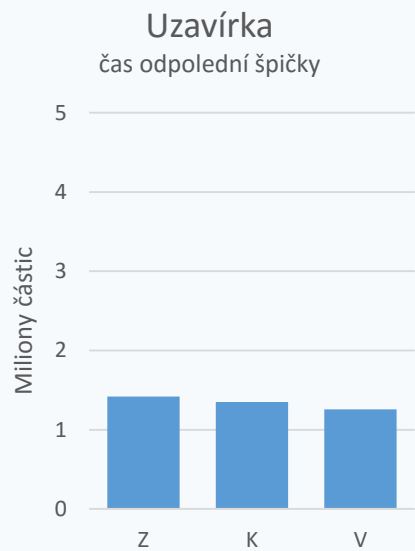
Plný provoz
odpolední špička – čtvrtek

Plný provoz
odpolední špička – sobota

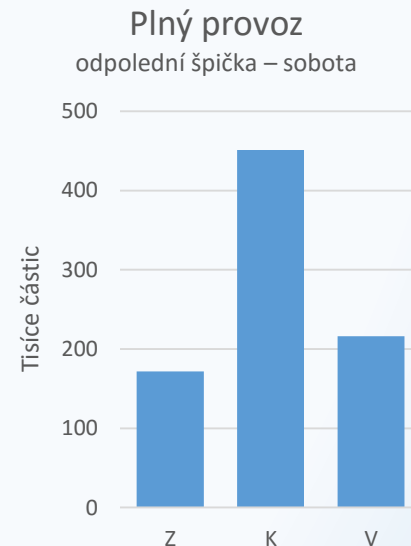
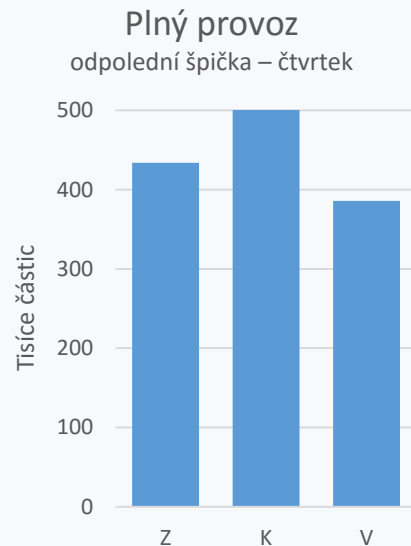
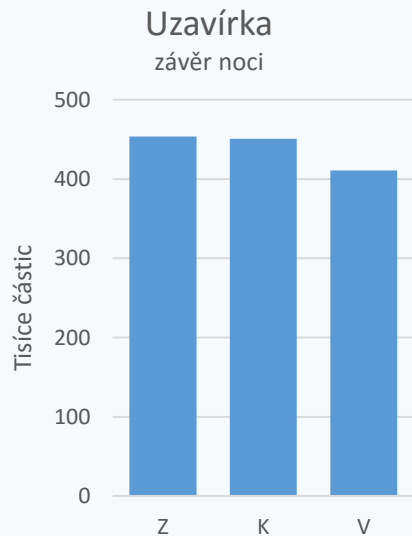
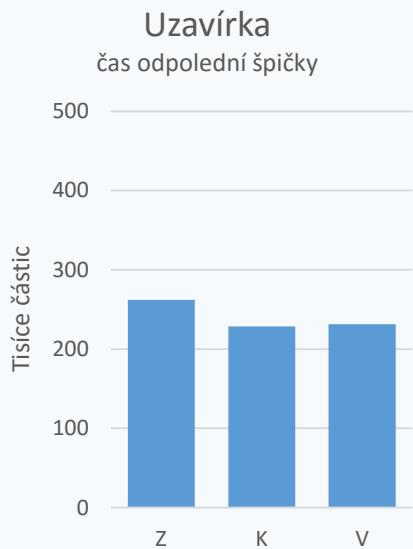

Počet částic v m³ – kanál 0,5 μm

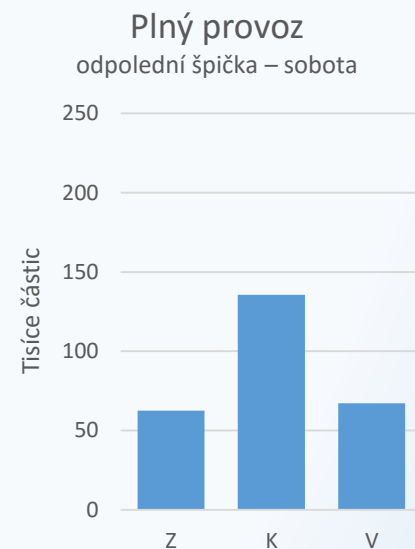
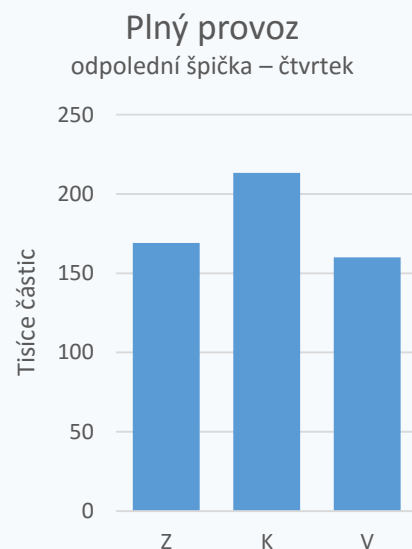
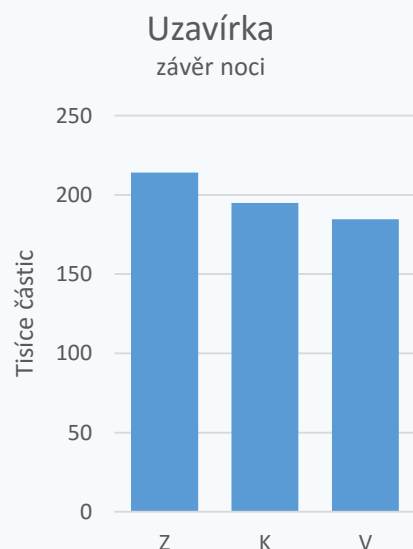
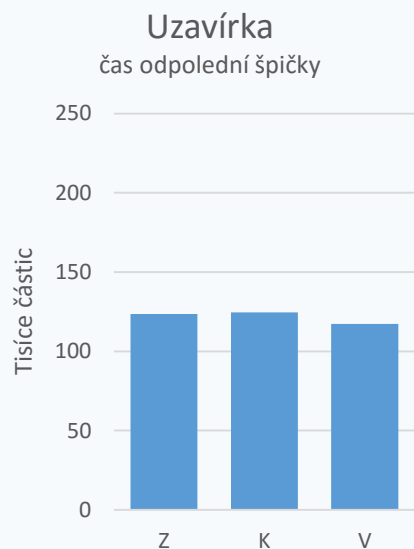

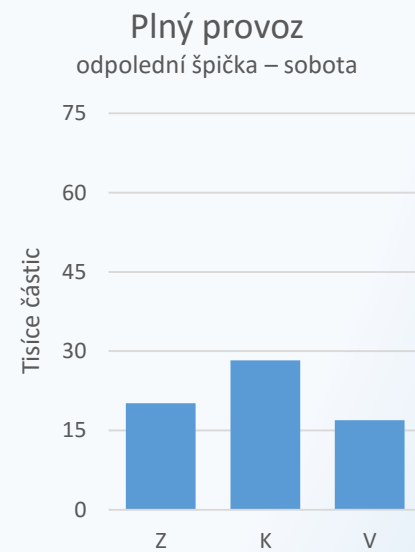
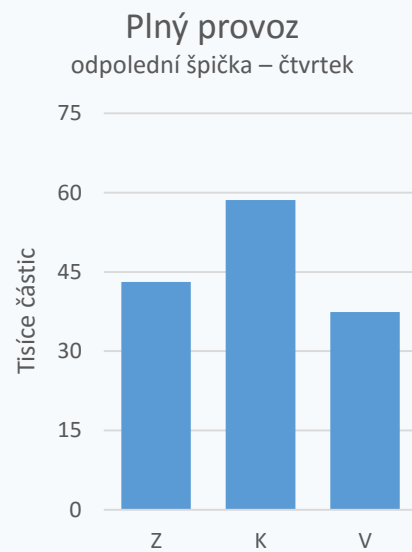
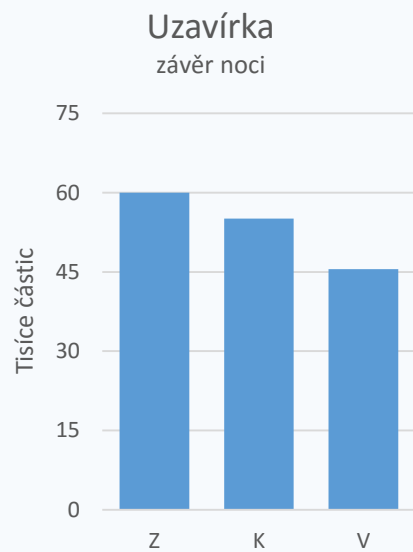
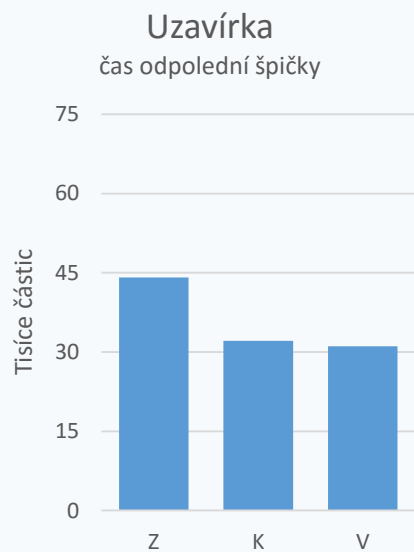
Počet částic v m³ – kanál 1,0 μm

Počet částic v m³ – kanál 2,5 μm

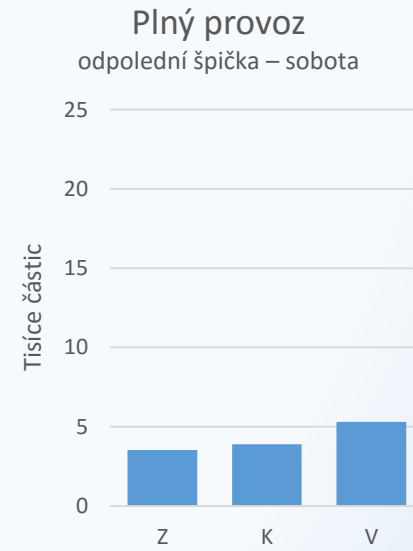
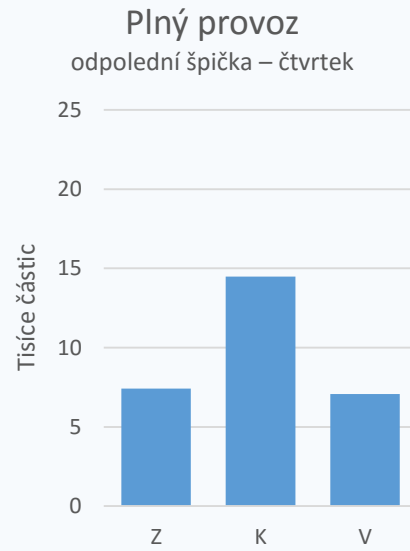
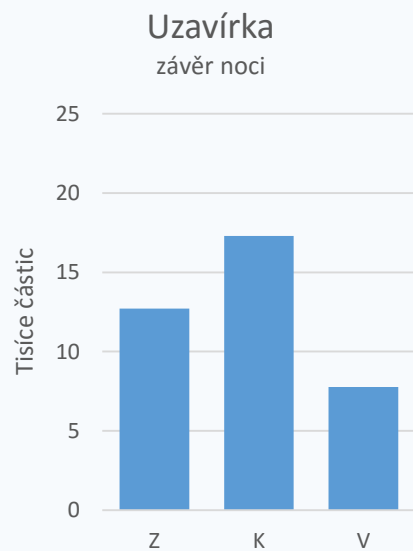
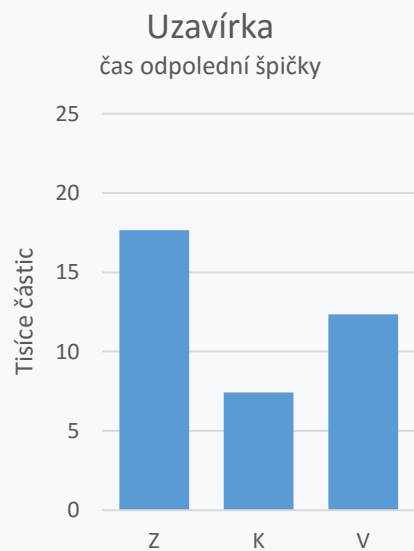

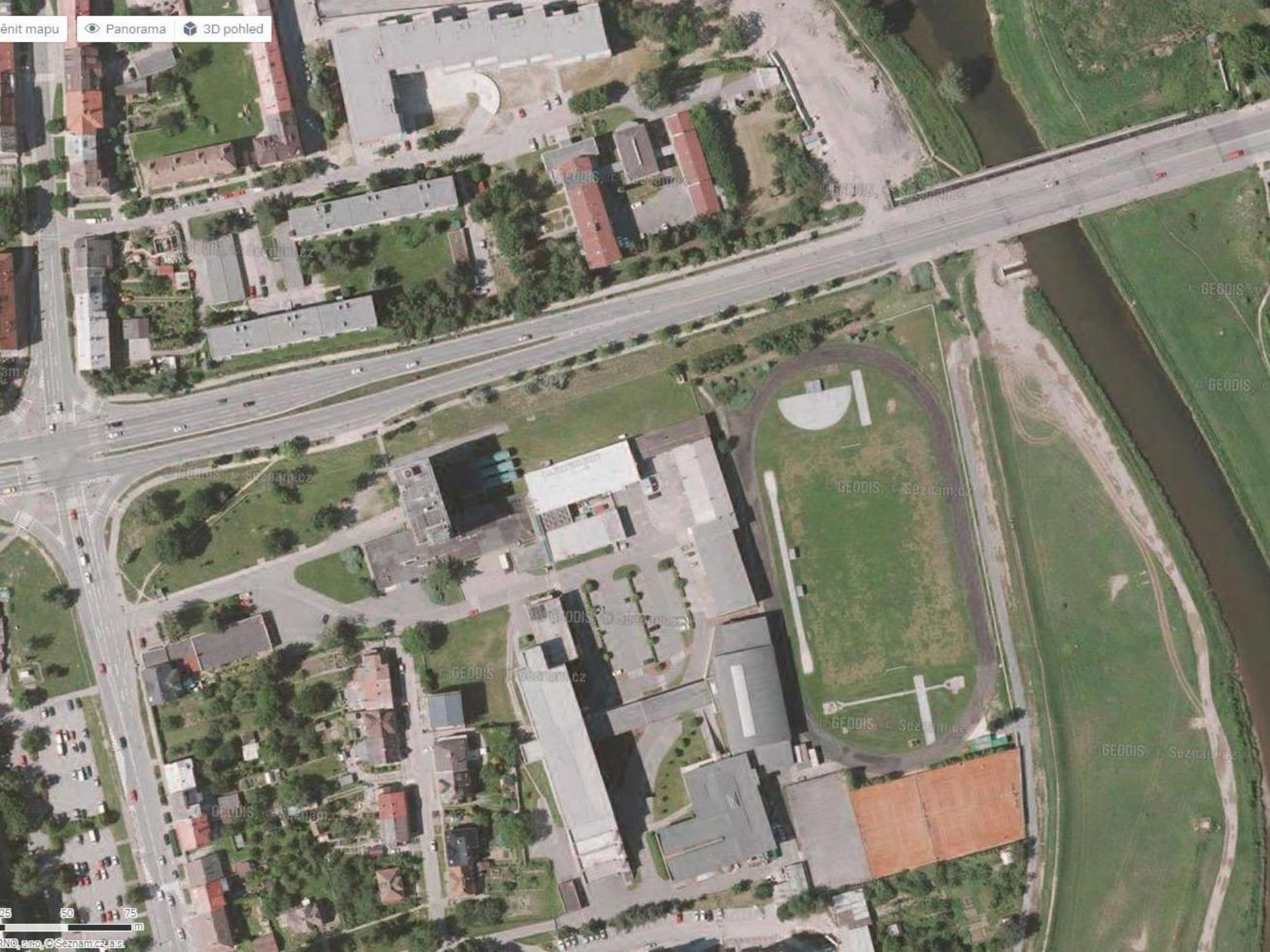
Počet částic v m³ – kanál 5,0 μm

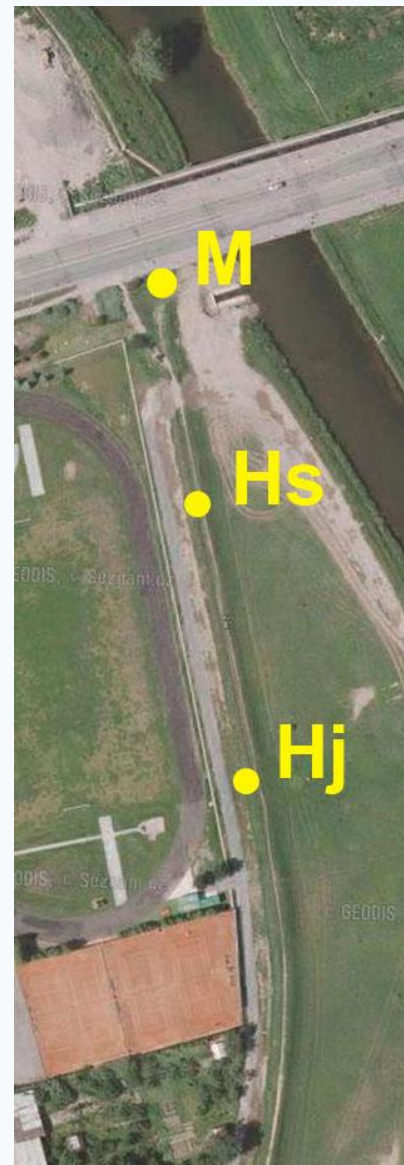
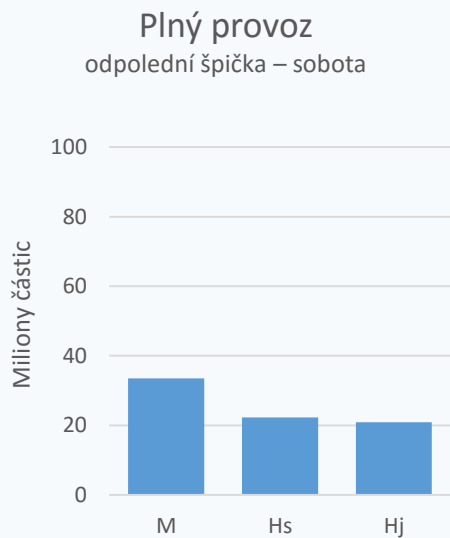
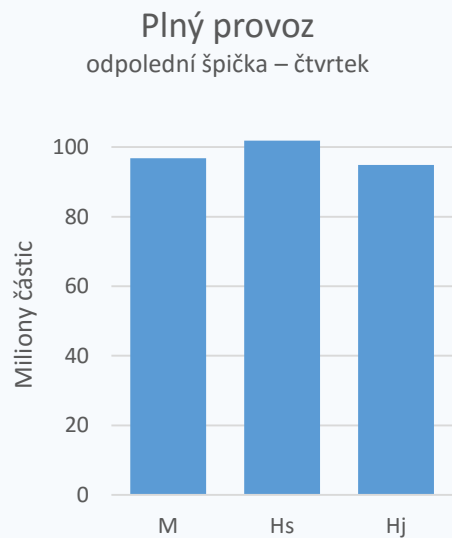
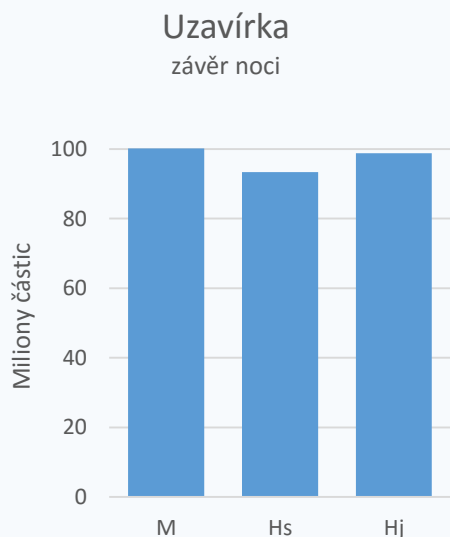
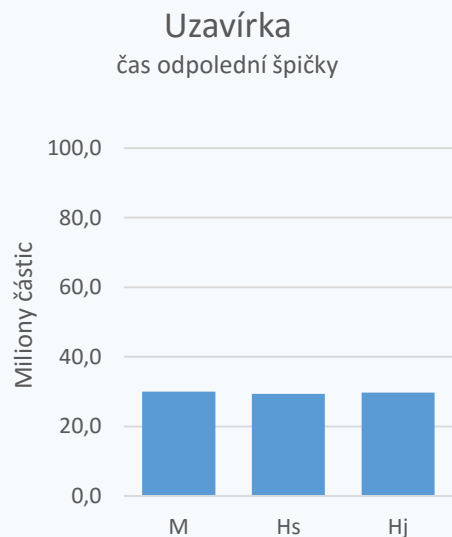
Počet částic v m³ – kanál 10,0 μm

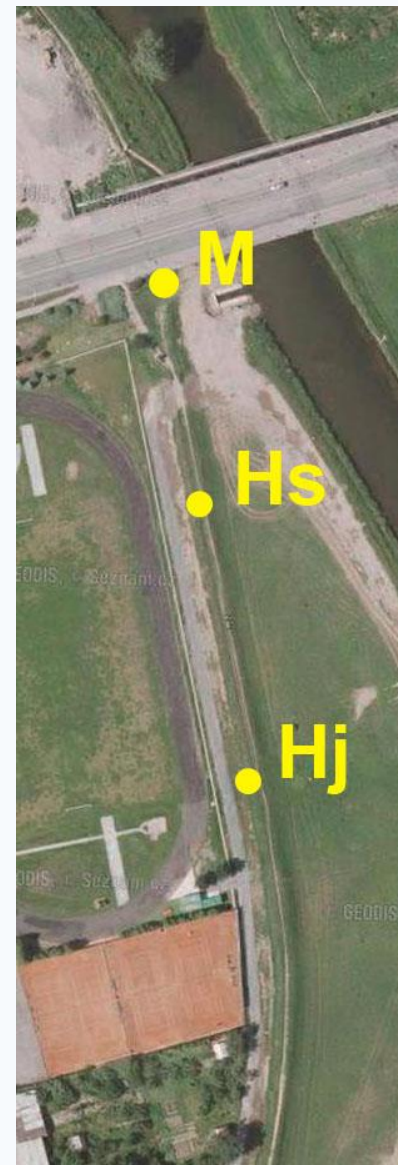
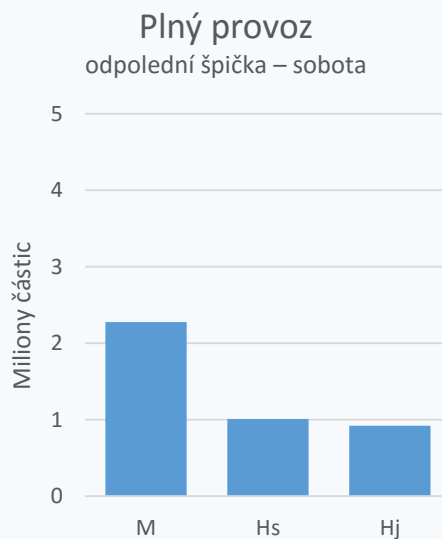
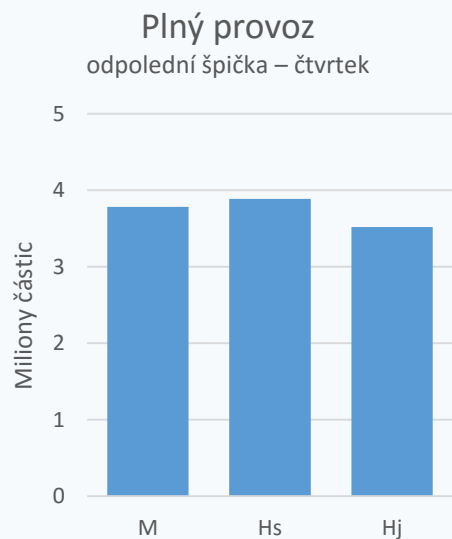
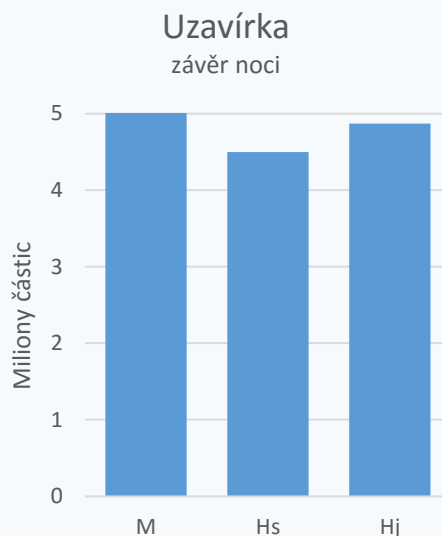
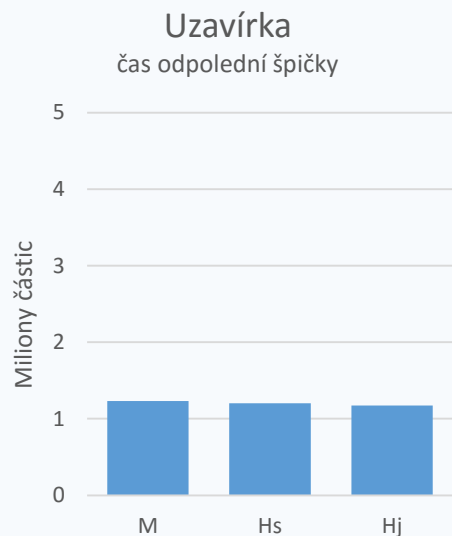

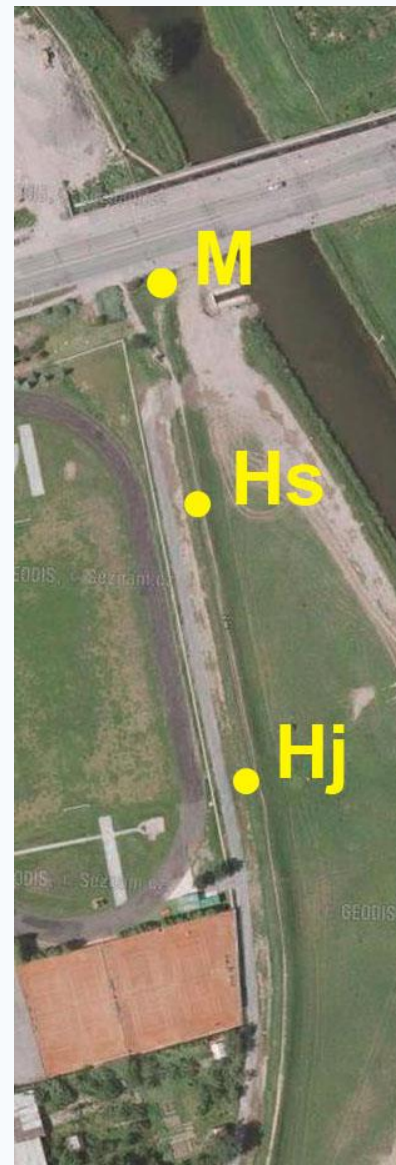
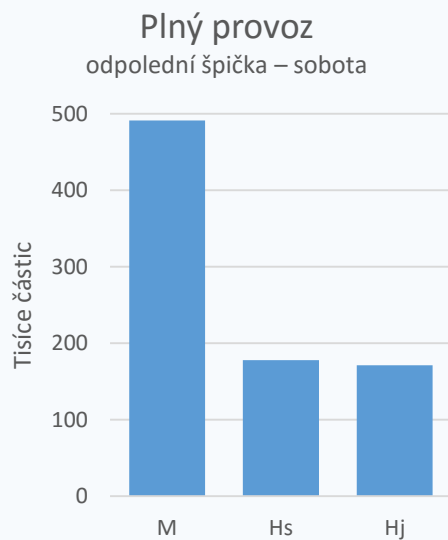
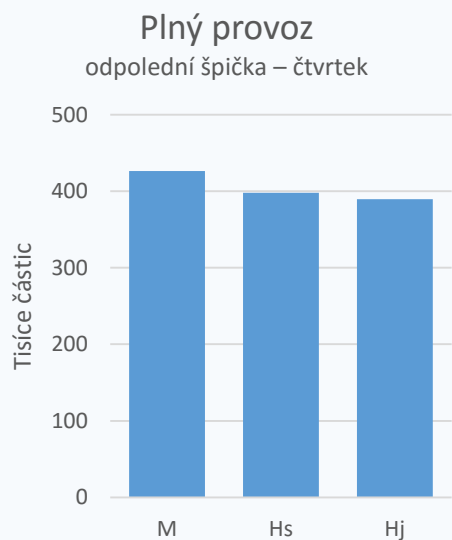
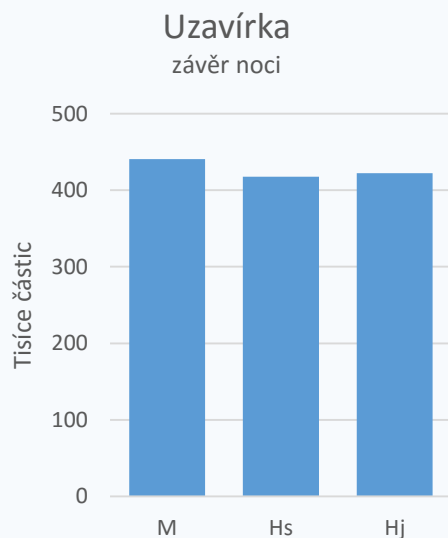
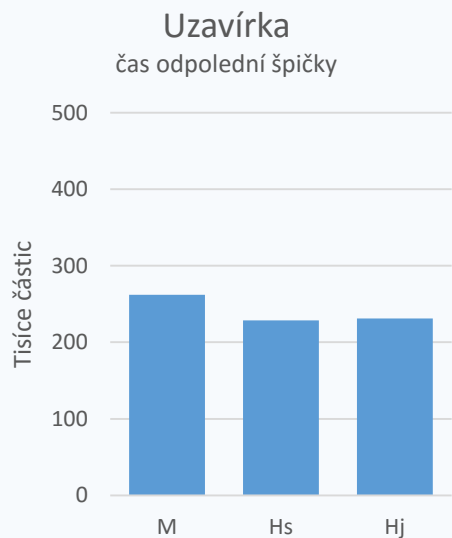
Počet částic v m³ – kanál 0,3 μm

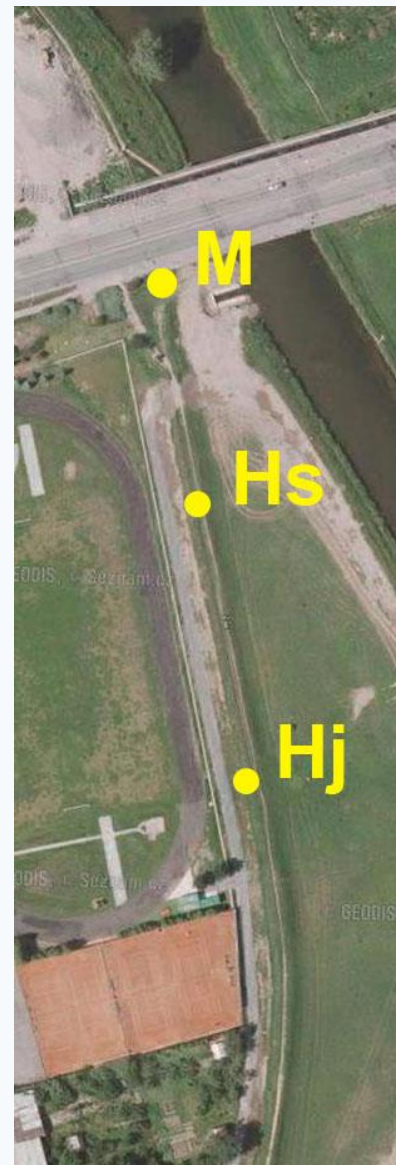
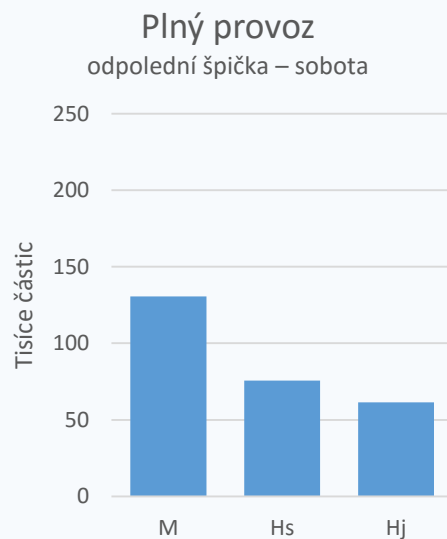
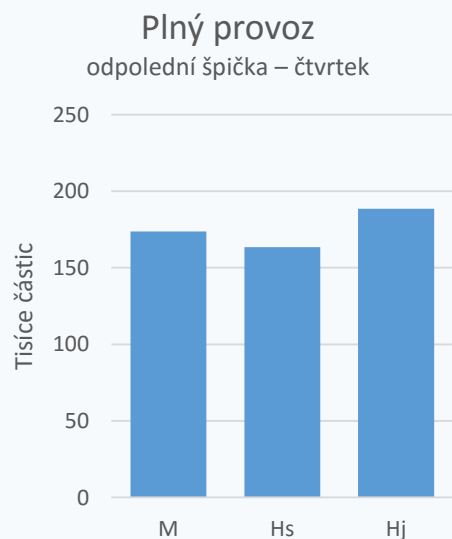
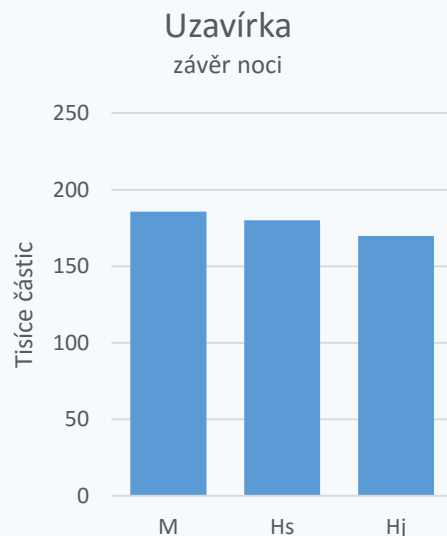
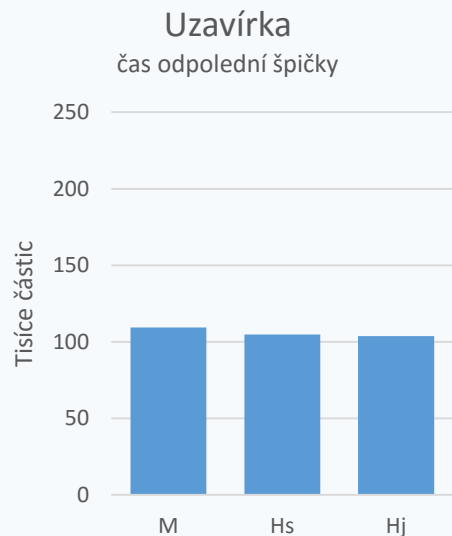
Počet částic v m³ – kanál 0,5 μm

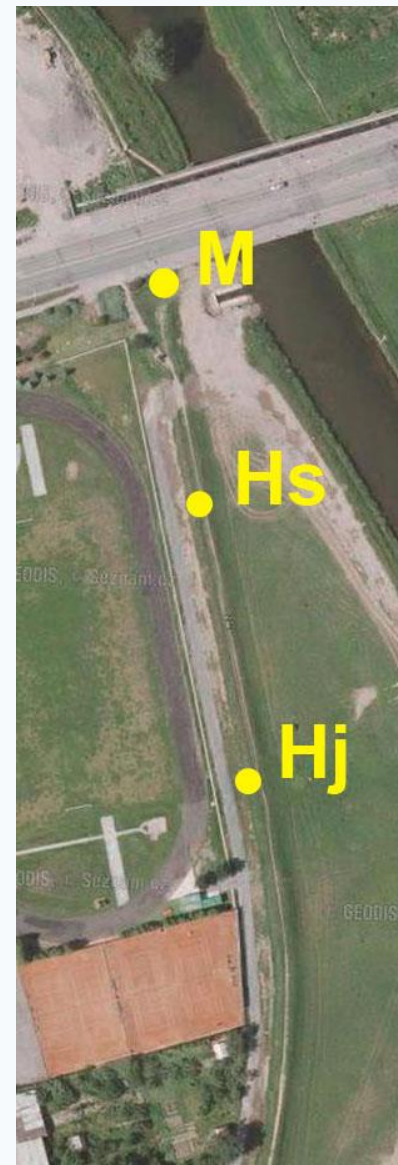
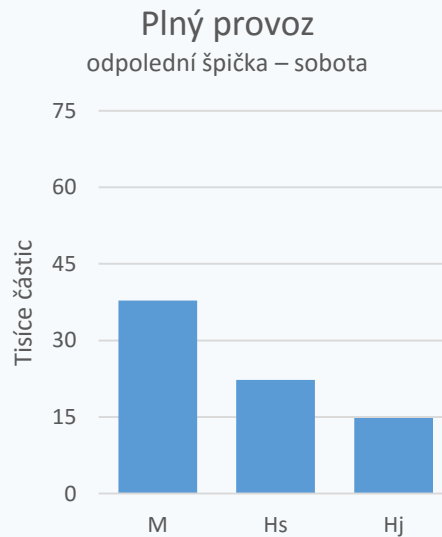
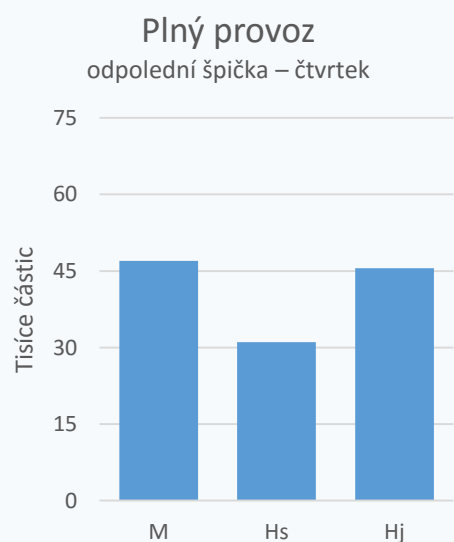
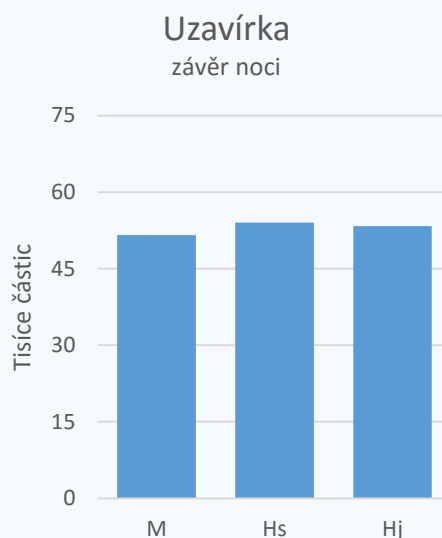
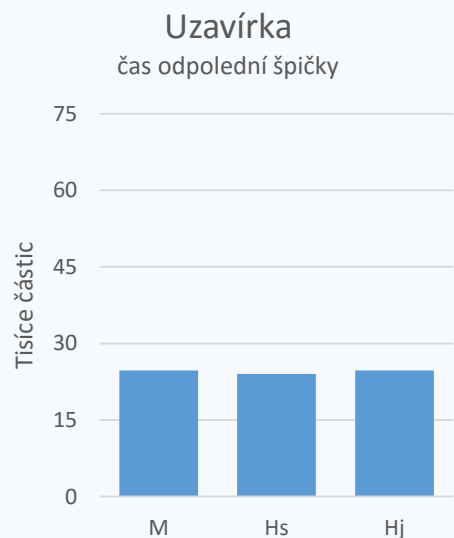
Počet částic v m³ – kanál 1,0 μm

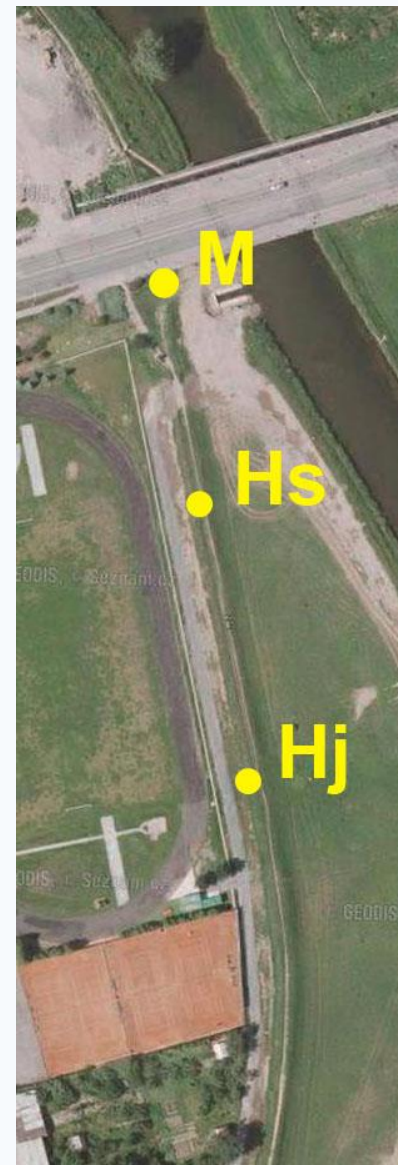
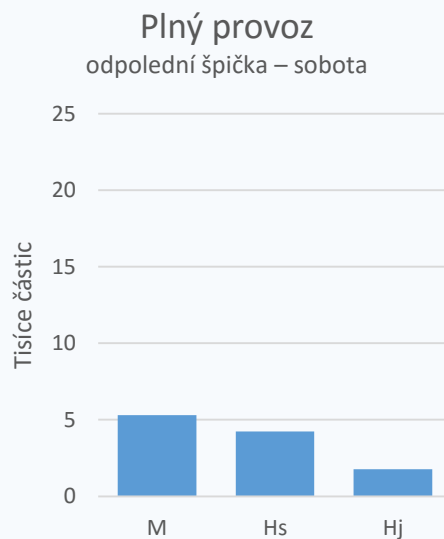
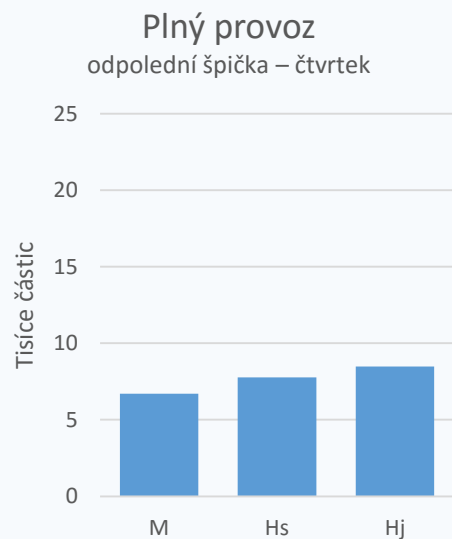
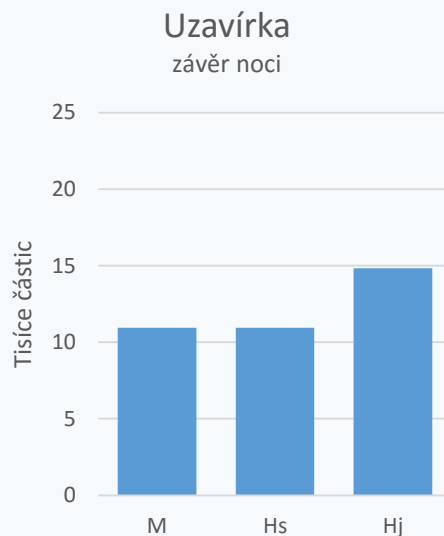
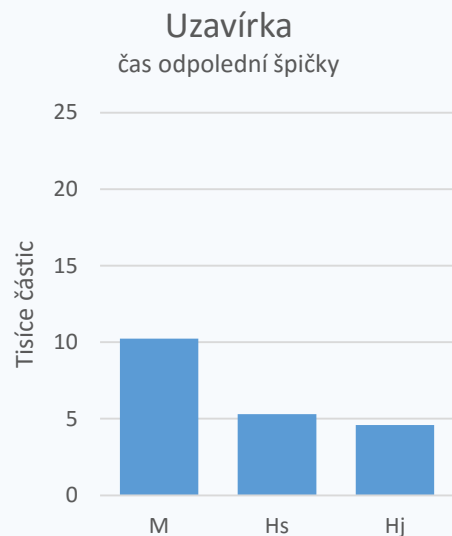
Počet částic v m^3 – kanál 2,5 μm

Počet částic v m³ – kanál 5,0 μm

Počet částic v m³ – kanál 10,0 μm

Závěr

- počet částic zvyšován emisemi z motorových vozidel nejvýrazněji v kanálech 1,0 μm , 2,5 μm a 5,0 μm
- plný provoz vykazuje prostorově vyšší variabilitu počtu částic než při uzavírce
- meteorologické podmínky mají silný vliv na počet částic i v bezprostřední blízkosti vozovky (noc-uzavírka srovnatelná s odpolední špičkou, naopak druhá zkoumaná špička srovnatelná se stejným časem během uzavírky)

Další záměry

- opakováním měření zvětšit datový soubor při různých meteorologických podmínkách
- otázka úpravy doby vzorkování, směru vedení profilů
- záměr provádění měření ve městě v pozadových lokalitách a také mimo městské prostředí (vybudování databáze příkladů různých prostředí)
- otázka zahrnutí období topné sezony

Děkuji za pozornost!